

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Sheckley_Robert-Potencial.pdb

PDB Name: Potenciál
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 29.3.2007
Modification Date: 29.3.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Robert Sheckley
POTENCIÁL
(Potential)

Procítal z bezvědomí pomalu a uvědomoval si všechny své bolesti a šrámy a mučivý tlak v žaludku. Zkusmo natáhl nohy.

Ničeho se nedotkl a uvědomil si, že jeho tělo nemá žádnou podporu. Napadlo ho, že je mrtev. Volně se vznášel ve vesmíru...

Vznášel se? Otevřel oči. Ano, vznášel se. Nad ním byl strop - nebo to byla podlaha? Odolal silné touze zakřičet; zamrkal a okolí mu vplulo do zóny ostrosti.

Uvědomil si, že je v kosmické lodi. V kabině byla jatka. Skřínky a zařízení pluly kolem něho, zřejmě utržené ze závěsů nějakým náhlým napětím. Řada skříněk podle jedné stěny byla spečena dohromady.

Díval se, ale nic nepoznával. Pokud věděl, viděl to všechno poprvé. Zvedl ruku a vztáhl ji ke stropu, plul dolů, znovu vyrazil a podařilo se mu zachytit držadlo na zdi. Pevně se ho přidržel a pokusil se přemýšlet.

"Pro tohle všechno musí být logické vysvětlení," řekl nahlas, aby uslyšel svůj vlastní hlas. "Jenomže si musím vzpomenout."

Vzpomenout...

Jak se jmenuje?

To nevěděl.

"Hej!" zvolal. "Je tu někdo?" Ozvěna jeho slov se chvěla mezi stěnami lodi. Žádná odpověď.

Proletěl napříč kabinou, uhýbaje před vznášejícími se skřínkami. Za půl hodiny věděl, že je jediným člověkem na palubě lodi.

Dostřkal se zpátky do přední části lodi. Stálo tam čalouněné křeslo a před ním byl velký panel. Připoutal se do křesla a studoval panel.

Skládal se ze dvou prázdných obrazovek, z nichž jedna byla podstatně větší. Pod velkou obrazovkou byla dvě tlačítka označená pohled vpřed a pohled nazad. Ukazatel pod tlačítky byl kalibrován na ostření. Malá obrazovka označená nebyla.

Žádné jiné ovládací prvky nenašel, takže stiskl tlačítko pohledu vpřed. Obrazovka se vyjasnila a ukázal se mu černý prostor se zářivými body hvězd. Dlouho se na to díval s otevřenými ústy a potom se odvrátil.

Ze všeho nejdřív, řekl si, musím shromáždit všechno, co vím, a pak uvážít, co z toho mohu odvodit.

"Jsem muž," řekl. "Jsem ve vesmírné lodi, ve vesmíru. Víím, co to jsou hvězdy a co to jsou planety. Podívejme se..." Měl základní znalosti o astronomii, trochu horší o fyzice a chemii. Vzpomněl si na něco z anglické literatury, ale nedokázal si vybavit jiného autora než Traudze-la, populárního romanopisce. Vzpomněl si na autory něko-lika historických knih, ale jejich obsah mu unikál.

Věděl, jak se jmenuje to, co ho postihlo: amnézie.

Náhle zatoužil spatřit sám sebe, podívat se na svou vlastní tvář. Určitě bude následovat poznání a vzpomínky. Vypravil se znovu napříč místností a začal hledat zrcadlo.

Ve stěně byly zabudovány schránky, otevíral je spěšně a jejich obsah plynul v beztížném vzduchu. Ve třetí schránce našel holicí soupravu a malé ocelové zrcátko. Úzkostlivě studoval odraz.

Podlouhlá nepravidelná tvář, temné strniště narostlé na tvářích, bezkrevné rty.

Obličej cizince.

Překonal čerstvou vlnu paniky a prohledával kabinu, pátraje po nějakém klíči k jeho totožnosti. Rychle se prohrabával mezi plovoucími skřínkami a odhazoval je stranou, když se ukázalo, že v nich není nic jiného než jídlo a voda. Podíval se vzhůru.

V jednom rohu kabiny plul list zmačkaného papíru. Zmocnil se ho.

"Milý Rane," stálo tam. "Chlapci od biochemiků na poslední chvíli něco splácali s pentem. Plyne z toho zřejmě velká šance na amnézii. Zavinila ji síla drogy plus skoro traumatická zkušenost, kterou jsi prodělal, ať si ji uvědomuješ, nebo ne. Řekli nám to až teď! Každopádně tyhle poznámky čmáráš v minutě nula minus čtrnáct, abych tě osvěžil v případě, že by měli pravdu."

Přede vším, nehledej žádné ovládání. Všechno je auto-matické, nebo by mělo být, jestli ta hromada lepenky a lepidla bude držet pohromadě. (Nenadávej na techniky; prakticky neměli čas všechno dokončit a odpálit tě dřív, než to

bouchne.)

Tvůj kurs je navedený na automatickou planetární selekci, takže jenom sed' na zadku. Myslím, že Marselliho teorém nemůžeš zapomenout, ale i kdyby se to stalo, nemusíš se bát, že přistaneš mezi nějakými osmnáctihla-vými stonožkami. Dostaneš se k humanoidnímu typu živo-ta, protože to musí být humanoidní typ života.

Start tě asi trochu rozmlátil, ale pento tě zase dá dohromady. Jestli je v kabině čurbes, tak je to tím, že jsme neměli čas zkontrolovat, jestli je všechno v mezích tolerance odolnosti.

Pokud jde o tvůj úkol, ve skřínce najdeš projektor I. Projektor je nařízen na samozničení po první projekci takže se snaž všechno pochopit. Úkol je krajně důležitý, doktore, a všichni muži a ženy na Zemi jsou s tebou. Nesmíš nás zklamat"

Podepsal to nějaký Fred Anderson.

Ran - automaticky použil jména napsaného v dopise -začal hledat skříňku patnáct. Konečně zjistil, kde měla být.

Skříňky od jedenáctky až po pětadvacítku byly roztavené a spečené. Jejich obsah byl zničen.

Tak to tedy bylo. Jenom zmačkaný papír ho teď svazoval s minulostí, s přáteli, se Zemí. Paměť byla sice pryč, ale ulevilo se mu, protože amnézie měla vysvětlení.

Ale co to znamenalo? Proč splácali loď dohromady v takovém chvatu? Proč ho posadili dovnitř - samotného -a poslali ho pryč? A pokud jde o ten superdůležitý úkol -když na něm tolik záleželo, proč ho lépe nezajistili?

Z dopisu plynulo víc otázek než odpovědí. Zamračený Ran se dostrkal zpátky k panelu. Znovu se podíval na obrazovku, na hvězdné divadlo, a pokoušel se v něm najít smysl.

Možná se objevila nějaká nemoc. Jako jediný unikl infekci. Postavili loď a vystřelili ho do vesmíru. Úkol? Spojit se s jinou planetou, najít protijed a vrátit se nazpět...

Směšné.

Znovu se podíval na panel a stiskl tlačítko pohledu nazad.

Málem omdlel.

Zářivé, oslepující světlo vyplnilo obrazovku a páliho do očí. Chvatně změnil úhel záběru, dokud si nebyl jist, co to vlastně je.

Nova. V dopise se psalo o bouchnutí. Takže Země je strávena.

Na lodi nebyly hodiny, takže Ran neměl představu, jak dlouho cestuje. Po dlouhou dobu plul kolem dokola osle-pený a stále se vracel k obrazovce.

Nova se zmenšovala, protože loď letěla stále rychleji.

Ran jedl a spal. Potuloval se po lodi, zkoumal, pátral. Létající skříňky mu překážely, takže je začal stahovat a zajišťovat.

Mohly uplynout dny nebo týdny.

Po nějaké době Ran začal zařazovat známá fakta do souvislé struktury. Byly tam mezery a otázky a zřejmě i nepravdy, ale znamenalo to začátek.

Vybrali ho k letu kosmickou lodí. Ne jako pilota, protože loď byla automatická, ale z nějakého jiného důvodu. Dopis ho oslovil jako doktora. Možná že to má nějaký význam.

Doktor - ve kterém oboru? To nevěděl.

Stavitelé lodi věděli, že Slunce se změní v novu. Zřejmě nemohli zachránit aspoň trochu významnou část obyva-telstva Země. Místo toho sami sebe obětovali, a taky všechny ostatní - jenom jemu zajistili záchranu.

Proč právě jemu?

Čekali od něho, že splní mimořádně důležitý úkol. Tak důležitý, že se mu všichni podřídili. Tak důležitý, že i samo zničení Země bude mít druhotný význam, pokud ovšem úkol bude splněn.

Co by to mohlo být za úkol?

Dr. Ran si nedokázal nic tak důležitého představit. Neměl dokonce ani žádnou teorii, která by aspoň vzdáleně doplňovala fakta, jež znal.

Pokusil se vyřešit ten problém z jiného zorného úhlu. Co by udělal on, ptal se sám sebe, kdyby věděl, že Slunce se brzy změní v novu a že lze zachránit jen omezený počet lidí?

Vyslal by páry, nebo aspoň jeden pár, aby se tím mohl lidský rod uchovat.

Jenže vůdci Země se na to zřejmě dívali jinak.

Po nějaké době malá obrazovka zazářila životem. Obje-vil se na ní nápis: PLANETA. KONTAKT 100 HODIN.

Posadil se před panel a díval se. Po dlouhé době se čísla změnila. KONTAKT 99 HODIN.

Měl spoustu času. Najedl se a znovu začal pracovat na tom, aby loď byla v jakém takém pořádku.

Když uklízel krabice do skříněk, našel pečlivě zabalený stroj. Konečně zjistil, že je to projektor. Na jedné straně měl vyrytou velkou dvojku.

Náhradní, pomyslel si a srdce mu divoce tlouklo. Proč na takovou možnost nepomyslel? Nahlédl do okuláru a stiskl knoflík.

Film trval přes hodinu. Začal poetickými pohledy na Zemi; krátké záběry jejích měst, polí, lesů, řek, oceánů. Jejích lidí, zvířat, všechno v krátkých pohledech. Nebyl u toho zvukový záznam.

Kamera se zaměřila na observatoř a obrazově vysvětlila její účel. Ukázala objev nestability Slunce, tváře vědců, kteří to objevili.

Potom nastal závod s časem a loď rychle rostla. Viděl sám sebe, jak pospíchá k lodi, usmívá se do kamery, potřá-sá někomu rukou a mizí uvnitř. Tady film skončil. Museli kameru uklidit, dát mu injekci a poslat ho pryč.

Začal další kotouč.

"Ahoj, Rane," ozval se hlas. Obrázek ukázal širokého, klidného muže v úřednickém obleku. Díval se na Rana přímo z obrazovky.

"Neodolal jsem příležitosti ještě jednou k tobě promlu-vit, doktore Ellisi. Jsi teď hluboko ve vesmíru a nepochybně jsi

viděl novu, jak pozřela Zemi. Řekl bych, že jsi osamělý.

Nebud', Rana. Jako představitel národů Země využívám této poslední příležitosti, abych ti popřál štěstí při plnění toho velkého poslání. Nemusím ti říkat, že jsme všichni s tebou. Nemusíš se cítit osamělý.

Samozřejmě jsi viděl film v projektoru jedna a své poslání jsi plně pochopil. Tato část filmu, s mou tváří a hlasem, bude stejným způsobem automaticky zničena. Nemůžeme samozřejmě připustit, aby mimozemšťané objevili naše malé tajemství.

Oni na ně stejně brzy přijdou. Zbytek tohoto filmu jim klidně vysvětlí. Mohlo by ti to získat hodně sympatií. Nezmiňuj se ovšem o velkém objevu a technikách, které z něho byly odvozeny. Jestli budou chtít nadsvětelný urychlovač, řekni jim pravdu - že nevíš, jak je sestrojen, protože jsme ho vyvinuli jenom asi rok před tím, než se Slunce změnilo v novu. A řekni jim, že když by se začali hrabat v lodi, motor se rozpadne.

Hodně štěstí, doktore. A dobrý lov." Tvář zmizela a stroj hlasitěji zahučel, protože ničil poslední kotouč.

Na obrazovce stálo: KONTAKT 97 HODIN.

Posadil se a pokusil se zařadit nová fakta do své struktury. V pozadí mu vytanula nejasná vzpomínka na velkou mírumilovnou civilizaci Země. Byla téměř připravena na cestu ke hvězdám, když se projevila nestabilita Slunce.

Nadsvětelný urychlovač byl vyvinut příliš pozdě.

V těchto souvislostech ho vybrali za člověka do únikové lodě. Jenom jeho, z nějakého nepochopitelného důvodu.

Práce, již mu svěřili, byla důležitější, než jakékoli pokusy o přežití rodu.

Měl se spojit s inteligentními bytostmi a vyprávět jim o Zemi. Měl se ale také vyvarovat jakékoli zmínky o tom největším objevu a technikách, které z něho vyplývaly.

Ať byly jakékoli.

A pak měl splnit svůj úkol...

Bylo mu tak hrozně, že div nevybuchl. Nemohl si vzpo-menout. Proč ti hlupáci nevyryli instrukce do bronzů?

Co to mělo být?

Na obrazovce stálo: KONTAKT 96 HODIN.

Dr. Ran Ellis se upnul do pilotního křesla a z čirého rozrušení se rozplakal.

Velká loď prohlížela, zkoumala a podávala zprávy. Malá obrazovka se rozzářila. OVZDUŠÍ - CHLÓR. ŽIVOT

-NEEXISTUJE. Údaje plynuly do selektorů lodě. Kruhy se zavíraly, jiné kruhy se otevíraly. Byl stanoven nový kurs a loď špěla dál.

Dr. Ellis jedl a spal a přemýšlel.

Další planeta byla objevena, prozkoumána a odmítnuta.

Ellis pokračoval v přemýšlení a udělal jeden nedůležitý objev.

Měl fotografickou paměť. Přišel na to, když vzpomínal na ten film. Dokázal si vzpomenout na každou podrobnost hodinu trvajícího představení, na každou tvář, na každý pohyb.

Zkoumal sám sebe, zatímco loď pokračovala v cestě, a zjistil, že je to trvalá vlastnost. Chvilí mu to dělalo starosti, ale pak si uvědomil, že to byl jistě faktor, který hrál roli při jeho výběru. Fotografická paměť je jistě výhodná při učení novému jazyku.

To je ale ironie, pomyslel si. Perfektní paměť - a žádné vzpomínky.

Třetí planeta byla odmítnuta.

Ellis se snažil odhalit podstatu svého poslání a načrtl možnosti.

Měl vybudovat Zemi pomník? Možná. Ale proč tedy ten spěch, zdůrazňovaný význam?

Třeba ho vyslali jako učitele. Poslední gesto Země, naučit nějakou obývanou planetu metody k dosažení míru a spolupráce.

Proč by takovou práci svěřili lekán? A navíc je to nelo-gické. Lidé se učí tisíce let, ne jen několik málo roků. A stejně to nezapadá do ladění těch dvou poselství. Jak ten muž ve filmu, tak autor dopisu mu připadali jako praktičtí lidé. Ani na jednoho z nich nebylo možné myslet jako na lidumila. Čtvrtá planeta se objevila na dosah, byla prozkoumána a opuštěna.

A co to byl ten "velký objev", ptal se sám sebe. Když to nebyl nadsvětelný urychlovač, co to mohlo být? Víc než pravděpodobně nějaký filozofický objev. Způsob, jak člověk může žít ve vesmíru, nebo něco podobného.

Jenže proč by o tom nesměl mluvit?

Obrazovka zazářila a sdělila, že na páté planetě je kyslík. Ellis si toho nevšiml a zpozorněl, teprve když generátory hluboko v těle lodi zahučely životem.

PŘIPRAVIT SE K PŘISTÁNÍ, řekla mu obrazovka.

Srdce mu škubavě poskočilo a chvíli měl potíže s dýcháním.

Bylo to tady. Pojala ho hrůza, když gravitace dolehla na loď. Bojoval s ní, ale hrůza se zvětšovala. Křičel a škubal za popruhy, když loď začínala viditelně klesat.

Na velké obrazovce viděl modř a zeleň kyslíkové planety.

Pak si Ellis na něco vzpomněl. "Příchod do planetárního systému z hlubokého vesmíru je analogický porodnímu traumatu." Obvyklá reakce, řekl si, pro psychiatra snadno kontrolovatelná...

Psychiatr!

Dr. Randolph Ellis, psychiatr. Už věděl, v jakém oboru byl doktorem. Pátral v mysli po dalších informacích, ale bezvýsledně. Dále už nemohl jít.

Proč Země poslala psychiatra do vesmíru?

Když se loď vřítla do atmosféry, ztratil vědomí.

Ellis se vzpamatoval téměř v tu chvíli, kdy loď přistála. Odepnul se a otevřel s hrůzou průzory. Venku byla vozidla plná

lidí a směřovala k lodi.

Bytosti lidského typu.

Ted' se měl rozhodnout, a tím měl určit, jak stráví zbytek času na této planetě. Co má učinit? Jakým směrem má namířit své počínání?

Ellis chvilku přemýšlel a pak se rozhodl, že bude hrát bez not. Bude improvizovat. Komunikace ani nebude možná, dokud se nenaučí jejich jazyk. A potom jim řekne, že ho poslali ze Země, aby... aby...

Aby co?

Rozhodne se, až přijde ten čas. Podíval se na obrazovky a viděl, že může ten vzduch dýchat.

Jedna strana lodi se rozlétla dokořán a Ellis vyšel ven.

Přistál na subkontinentu jménem Krelď, obývaném Krelďany. Politicky planeta dospěla do etapy celosvětové vlády, ale tak nedávno, že obyvatelé se stále ještě ztotožňují se starým politickým rozdělením.

Se svou fotografickou pamětí Ellis neměl potíže naučit se jazyk Krelďanů, jakmile se mu podařilo dospět k základní dohodě na klíčových slovech. Ti lidé pocházeli ze společného kořenu Člověka a nepřipadali mu o nic víc cizí než někteří členové jeho vlastního rodu. Ellis věděl, že s touto možností se počítalo. Každou jinou by loď odmítla. Čím víc o tom přemýšlel, tím více byl přesvědčen, že jeho úkol závisí na této podobnosti.

Ellis se učil a pozoroval a přemýšlel. Jakmile se naučil dostatečně mluvit, měl se setkat s vládnoucí radou. Obával se toho setkání a odkládal je, jak jen mohl.

Nicméně ten čas přišel.

Provedli ho halami Paláce Rady ke dveřím Sálu Velké Rady. Vstoupil dovnitř s projektorem pod paží.

"Jste co nejsrdečněji vítán, pane," řekl vůdce rady. Ellis pozdravil a předvedl své filmy. Nemělo smysl diskutovat, dokud je všichni neviděli.

"Vy tedy jste poslední představitel svého rodu?" zeptal se vůdce rady. Ellis přikývl, dívaje se do jeho přivětivé, vrásčité staré tváře.

"Proč vaši lidé vyslali jenom vás?" zeptal se jiný člen rady. "Proč neposlali muže a ženu?" Stejnou otázku bych položil i já, pomyslel si Ellis.

"Není možné," řekl jim, "abych vám vysvětlil několika slovy psychologii mého rodu. Rozhodnutí bylo obsaženo v samotném smyslu našeho bytí." Bezobsažná lež, pomyslel si. Ale co jiného jsem měl říci?

"Někdy nám budete muset vysvětlit psychologii vašeho rodu," řekl ten muž.

Ellis přikývl a přešel pohledem tváře členů rady. Dovedl odhadnout, jaký dojem na ně udělá ten krásně připravený film; jistě se budou hezky chovat k poslednímu představiteli té velké rasy.

"Velice nás zaujal váš nadsvětlný urychlovač," řekl jiný člen rady. "Pomůžete nám ho vyrobit?"

"Bohužel ne," řekl Ellis. Pokud věděl, jejich technika byla předatomická, několik století pozadu za pozemskou.

"Nejsem vědec. O urychlovači nic nevím. Je to nejno-vější objev."

"Můžeme ho prozkoumat sami," řekl muž.

"To by asi nebylo moudré," řekl jim Ellis. "Moji lidé nepovažovali za vhodné svěřovat cizí planetě technické výrobky, které přesahují její současnou technologickou úroveň." To stačilo, pokud jde o teorii. "Motory se rozbíjí, jakmile si s nimi někdo bude zahrávat."

"Řekl jste, že nejste vědec," řekl starý předseda rady, aby změnil téma. "Pokud se mohu zeptat, čím tedy jste?"

"Jsem psychiatr," řekl Ellis.

Povídali si několik hodin. Ellis kličkoval a klamal a vymýšlel si, aby zakryl mezery ve svých znalostech. Rada se chtěla dozvědět všechno o všech stránkách života na Zemi, o všech podrobnostech technického pokroku. Byli zvědaví na pozemskou metodu určování přechodu hvězdy do stádia novy. A proč se rozhodl přiletět právě sem? A konečně, s ohledem na to, že je tu sám, mají příslušníci jeho rasy sebevražedné sklony?

"V budoucnu bychom se vás chtěli zeptat ještě na jiné věci," řekl starý předseda a ukončil zasedání.

"Velice rád vám odpovím na všechno, co bude v mé moci," řekl Ellis.

"Moc toho zřejmě není," řekl nějaký člen.

"No tak, Ribbu, uvědom si, jaký otřes ten muž prodělal," řekl předseda rady. "Byla zničena celá lidská rasa. Nejsem příliš pohostinný." Obrátil se k Ellisovi.

"Pane, i tak jste nám nesmírně pomohl. Tak například, protože jsme se od vás dozvěděli o kontrolovatelné atomo-vé síle, můžeme k tomuto cíli nasměrovat náš výzkum. Stát se vám za to samozřejmě odmění. Co byste chtěl dělat?"

Ellis váhal a uvažoval, co má říci.

"Chtěl byste vypracovat projekt muzea Země? Pomníku vašemu velkému lidu?"

Je v tomhle jeho poslání? uvažoval Ellis. Zavrtěl hlavou.

"Jsem lékař, pane. Psychiatr. Možná, že bych vám mohl v tomhle ohledu pomoci."

"Jenže vy neznáte naše lidi," řekl starý předseda usta-raně. "Trvalo by to celý život, než byste pochopil povahu našich napětí a problémů. Abyste do nich pronikl dosta-tečně důvěrně, abyste mohl vykonávat praxi."

"Je to pravda," řekl Ellis. "Ale naše rasy jsou podobné. Naše civilizace se vyvíjely podobným směrem. A vzhle-dem k tomu, že představuji vyspělejší psychologickou tradici, moje metody by mohly pomoci vašim lékařům..."

"Zajisté, doktore Ellisi. Nemohu si dovolit chybu podce-ňovat bytosti, které překročily vzdálenost mezi hvězdami."

Starý předseda se smutně usmál. "Osobně vás ustanovím jako hlavu některé z našich nemocnic." Předseda vstal.

"Pojďte laskavě se mnou." Ellis ho následoval s bušícím srdcem. Jeho poslání musí mít něco společného s psychiatrií, Proč jinak by vyslali psychiatra?

Ale pořád ještě nevěděl, co má dělat. A co bylo ještě horší, nevybavoval si prakticky nic ze svého psychiatrické-ho vzdělání.

"Myslím, že tohle je nejdůležitější z našich diagnostických zařízení," řekl doktor, hledě na Ellise brýlemi v ocelových obroučkách. Byl mladý, měl obličej jako měsíček a hořel touhou naučit se něco od starší pozemské civilizace.

"Mohl byste navrhnout nějaké zlepšení?" zeptal se.

"Musel bych si zařízení důkladněji prostudovat," řekl Ellis, následuje doktora dlouhou, bleděmodře natřenou chodbou. Diagnostické zařízení mu bylo naprosto nepochopitelné.

"Ani vám nemohu povědět, jak jsem nadšený, že mám tuhle příležitost," řekl doktor. "Nepochybuji, že vy Pozemšťané jste byli schopni odhalit mnohá tajemství mysli."

"To jistě," řekl Ellis.

"Tady máme lůžkové oddělení," řekl doktor. "Chcete se tam podívat?"

"Rád." Ellis šel za doktorem a hněvivě se hryzal do rtů. Stále mu chyběla paměť. Neměl o nic víc psychiatrických vědomostí než bídne informovaný člověk z ulice. Pokud se něco nestane, bude se muset ke ztrátě paměti přiznat.

"V tomhle pokoji," řekl doktor, ukazuje na prvního člověka, "máme několik tichých případů." Ellis vešel za ním a spatřil tupé, neživotné tváře tří pacientů.

"Katatonici," řekl doktor. "Nepředpokládám, že byste je uměl vyléčit." Dobromyslně se usmál.

Ellis neodpověděl. Další vzpomínka mu vyskočila z mysli. Bylo to několik útržků rozhovoru.

"Je to etické?" ptal se. V pokoji, jako je tento, na Zemi.

"Samozřejmě," odpověděl někdo. "Nebudeme si zahrávat s normálními lidmi. Ale pokud jde o idioty, zločinecké šílence - psychotiky, kteří tak jako tak nemohou své mysli využívat - v tom případě je o nic neokrádáme. Ve skutečnosti je to milost..."

Víc nic. Nevěděl, s kým to mluvil. Asi s nějakým jiným doktorem. Diskutovali o nějaké nové metodě zacházení s méněcenností. Nová léčba? To je možné. A zřejmě dras-tická.

"Znáte nějaký léčebný postup?" zeptal se znovu ten doktor s tváří jako měsíček.

"Ano. Ano, máme," řekl Ellis a vzal svůj rozum do hrsti. Doktor ustoupil a díval se.

"Ale to přece nemůžete! Nemůžete opravit mozek s organickou vadou, který je poničený nebo nevyvinutý..." Ovládl se.

"Ale poslyšte, pokračujte, doktore."

Ellis se podíval na muže v první posteli. "Dejte mi nějaké asistenty, doktore." Doktor zaváhal a potom vyběhl z pokoje. Ellis se naklonil nad katatonikem a podíval se mu do obličeje. Nebyl si jist, co vlastně dělá, ale vztáhl ruku a dotkl se mužova těla ukazovákem.

Něco v Ellisově mysli cvaklo.

Katatonik se zhroutil.

Ellis čekal, ale zdálo se, že se nic neděje. Přistoupil k dalšímu pacientovi a operaci opakoval.

Ten se také zhroutil a po něm i další.

Doktor se vrátil se dvěma vytřeštěnými pomocníky. "Co se to tu děje?" ptal se. "Co to děláte?"

"Nevím, jestli naše metody jsou pro vaše lidi vhodné," bloufoval Ellis. "Opusťte mě, prosím - a nechtě mě chvílku úplně samotného. Potřebuju se soustředit..." Obrátil se k pacientům.

Doktor chtěl něco říct, ale rozmyslel si to a tiše odešel i s asistenty.

Ellis se potil, když zkoušel puls prvního muže. Srdce ještě bilo. Vztýčil se a procházel se po pokoji.

Měl v sobě nějakou sílu. Mohl srazit psychotika rovnou na záda. Pěkně. Nervový kontakt. Byl by si rád vzpomněl, kolik je vlastně nervových kontaktů v lidském mozku. Někaké fantastické číslo. Deset na dvacátou pátou? Ne, tak to asi není. Ale fantastické číslo.

Záleželo na tom něco? Něco ano, tím si byl jist.

První muž zasténal a posadil se. Ellis k němu přistoupil. Muž se popadl za hlavu a znovu zasténal.

Moje osobní léčba šokem, pomyslel si Ellis. Země zřejmě našla způsob, jak rozřešit otázku šílenství. Vyslali ho jako poslední dar vesmíru, aby léčil...

"Jak se cítíte?" zeptal se pacienta.

"Není to špatné," odpověděl ten muž - anglicky!

"Co jste to řekl?" zašeptal Ellis. Napadlo ho, zda nejde o nějaké předání myšlenek. Předal tomu muži něco ze svých znalostí angličtiny? Možná, že když se zatížení poškozených nervů přenesou na nepoškozené.

"Cítím se prima, doktore. Dobrá práce. Nebyli jsme si jisti, jestli ta loď z lepenky a cukršpagátu vydrží pohro-madě, ale jak jsem vám řekl, bylo to opravdu to nejlepší, co jsme dokázali za těch..."

"KDO JSTE?"

Muž vylezl z postele a rozhlédl se.

"Jsou domorodci pryč?"

"Ano."

"Jmenuji se Haines, zástupce Země. Co je to s vámi, Ellisi?"

Ted' přišli k sobě i ostatní muži.

"A tihle..."

"Doktor Clitell."

"Fred Anderson."

Muž, který se představil jako Haines, si prohlížel pečlivě své tělo. "Taky jste pro mě mohl najít lepšího hostitele, Ellisi. Už kvůli těm starým časům. Ale to nevadí. Tak co je, člověče?"

Ellis mu vyprávěl o své amnézii.

"Vy jste nedostal zprávu?"

Ellis jim řekl všechno.

"Nemějte starosti, paměť se vám vrátí," řekl Haines. "Je to příjemné mít zase tělo. Buďte zticha."

Dveře se otevřely a mladý doktor nahlédl dovnitř. Spatřil pacienty a vykřikl.

"Povedlo se vám to! Vy dokážete..."

"Doktore, prosím vás," přerušil ho Ellis. "Žádný náhlý zvuk. Musím vás poprosit, aby mě nikdo nerušil alespoň ještě hodinu."

"Samozřejmě," řekl doktor uctivě a zavřel dveře.

"Jak je to možné?" zeptal se Ellis, dívaje se na ty tři muže. "Já nechápu..."

"Velký objev," řekl Haines. "Jistě si na něj vzpomínáte. Jste jeden ze spolutvůrců. Ne? Andersone, vysvětlete mu to." Třetí muž pomalu přicházel. Ellis si všiml, že jeho bezvýrazná tvář se už začíná zpevňovat, protože je formována novou myslí.

"Nevzpomínáte si, Ellisi, na výzkumy personálních faktorů?"

Ellis zavrtěl hlavou.

"Hledal jste nejhlubší základní denominátor lidského života a osobnosti. Zdroj, chcete-li. Výzkum začal někdy před sto lety, když Orgell objevil, že osobnost je nezávislá na těle, přestože je jím ovlivňována a měněna. Už si vzpomínáte?"

"Ne. Pokračujte."

"Zkrátka, vy - a asi třicet dalších - jste objevili základní nedělitelnou jednotku nemateriální povahy. Pojmenoval jste ji Molekula M. Je to komplexní duševní matrice."

"Duševní?"

"Tudíž nehmotná," řekl Anderson. "Může být přenesena z hostitele na hostitele."

"Připomíná mi to posedlost," řekl Ellis.

Anderson si všiml, že v koutě pokoje je zrcadlo, a šel se podívat na svou novou tvář. Pokrčil rameny, když se viděl, a utřel si sliny z koutku úst.

"Staré mýty o posedlosti ducha nebyly tak scestné," řekl Dr. Clitell. Jediný z nich nosil tělo s jistým potěšením.

"Někteří lidé vždycky dovedli oddělit ducha od svého těla. Astrální projekce a takové věci. Ale teprve nedávno se podařilo lokalizovat osobnost a vyvinout metodu separace a opětovné syntézy."

"Znamená to, že jste nesmrtelný?" zeptal se Ellis.

"To ne," řekl Anderson, kráčeje kolem. Šklebil se, ve snaze zvládnout hostitelovy podvědomé škleby. "Osobnost má omezenou životnost. Je samozřejmě delší než tělesná, ale má své vymezené hranice." Podařilo se mu zastavit tik.

"Nicméně ve stavu spánku ji lze uchovat téměř neomezeně."

"A jaké je lepší místo," dodal Haines, "než vaše vlastní mysl? Usídlili jsme se ve vašich nervových spojích, Ellisi. Je tam spousta místa: počet nervových spojů v lidském mozku se odhaduje jako deset na..."

"Na to už si vzpomínám," řekl Ellis. "Začínám to chápat." Už věděl, proč ho vybrali. K téhle práci potřebovali psychiatra, aby měl přístup k hostitelům. Vycvičili ho. Křeldanům samozřejmě nesměl nic říci o svém poslání a o Molekulách M. Nebyli by rádi, kdyby věděli, že Pozenšťané si přivlastňují jejich lidi - přestože jen ty defektní.

"Podívejte se na tohle," řekl Haines. Okouzleně zvrátil svoje prsty nazad. Objevil, že jeho hostitel má oboustranné klouby. Další dva muži zkoumali svoje těla asi tak, jako člověk zkouší koně. Natahovali ruce, napínali svaly, procházeli se.

"Jenže," řekl Ellis, "jak se rasa bude... myslím, co se ženami?"

"Najděte další hostitele," řekl mu Haines, stále ještě zkoušeje svoje prsty. "Muže a ženy. Bude z vás největší lékař planety. Budou k vám vodit všechny duševně choré. Všichni samozřejmě musíme udržet tajemství. Nikdo nesmí promluvit, dokud nepřijde ten správný čas." Odmlčel se a usmál se. "Ellisi - uvědomujete si, co to znamená? Země není mrtva! Bude znovu žít."

Ellis přikývl. Jen s obtížemi mohl ztotožnit mohutného, širokého Hainese z filmu s tím pisklavým strašákem, který tu stál před ním. Bude jim to trvat všem dlouho, než se přizpůsobí.

"Měli bychom se dát do práce," řekl Anderson. "Jakmile obslužíte všechny duševně choré na planetě, doplníme palivo do lodi a pošleme vás dál."

"Kam?" zeptal se Ellis. "Na jinou planetu?"

"Ovšem. Na téhle je zřejmě jenom několik milionů hostitelů, protože normálních lidí se nebudeme dotýkat."

"Jenom! A kolik lidí vlastně ve mně je?"

V předsíni se ozvaly hlasy.

"Vy jste taky případ," řekl Haines pobaveně. "Zpátky do postele, chlapi - myslím, že slyším doktora. Kolik jich máte? Obyvatelstvo Země mělo asi tak čtyři miliardy. Máte je v sobě všechny." přeložil Ondřej Neff